

na otklanjanju gore iznesenih problema i realizaciji zacrtanog plana, koje ipak, iz objektivnih razloga, ne mogu riješiti bez odgovarajuće pomoći nadležnih organa, koje vjerujemo neće izostati.

TOMISLAV OPAČAK, geod. inž.

ŠESNAEST GODINA RADA GEODETSKOG SERVISA U BANJA LUCI

6. april 1962. godine je dan rođenja Geodetskog servisa Banja Luka. Toga dana Narodni odbor sreza Banja Luka na sjednicama Sreskog Vijeća i Vijeća proizvođača donio je odluku da se formira Geodetski servis Banja Luka kao samostalna ustanova.

Od toga datuma do danas predjen je put dug šesnaest godina. Nije bio ni malo lak, to je bio put pun samopregornog rada, odricanja učenja i razvoja, put afirmacije na kome nisu cvjetale ruže, jer se moralo hvatati u koštac sa mnogim nedaćama, suzbijati nevjerice, izbjegavati raznorazne zamke, uklopiti se u tokove privrede i izboriti sebi dostojno mjesto pod suncem. Na tome putu bilo je i padova i uspona, ali svaki pad je kolektivu davao nove impulse u borbi za još veći napredak, usponi nisu uspavljivali nego su bili podstrek da se ide dalje, da se još više jača i razvija. Vremena za slavlje nije bilo, novi zadaci su pristizali. Svaki novi zadatak značio je ujedno i priznanje za uspješno obavljanje ranijih poslova, a ugled se vrlo teško sticao i nismo smjeli dozvoliti da ga okrnjimo.

Početak, kao i svaki drugi, bio je težak. Sa četiri čovjeka, dotacijom Sreza od 600.000 starih dinara i dva posudjena instrumenta. Prva godina poslovanja završena je sa ukupnim prihodom od 4,717.000 starih dinara i ostatkom dohotka u fondovima od 1,065.000 starih dinara. Tada je kupljen prvi instrumenat.

Na kraju pete godine postojanja stanje je bilo sasvim drugačije. Već su se vidjeli i rezultati rada i odricanja kolektiva. 31.12.1967. godine stanje je bilo slijedeće:

Ukupni prihod sa deset zaposlenih iznosio je 82,643.000 starih dinara, vrijednost osnovnih sredstava 22,527.000 starih dinara, a u fondovima je bilo 43,482.000 starih dinara, što je bilo sasvim dovoljno za dalje poslovanje.

Godine su prolazile, rast i razvoj Servisa se osjećao, ostajala su samo sjećanja na uspješno završene zadatke. Na to smo ponosni. Tih zadataka je bilo mnogo, raznovrsnih, na raznim stranama, kao predhodnica raznim objektima. "Ljudi sa teodolitom" kako su nas nazvali novinari, uložili su mnogo truda, ostavili dosta znoja, nisu pitali da li je lje-to ili zima, nisu znali za umor, žurili smo da izvršimo svoje zadatke, jer je od blagovremenog završetka naših radova ovisilo završenje pojedinih ključnih objekata. Nama su ostala sjećanja na rudnik Ljubiju i Tomašicu, Hidroelektrane: Ramu, Salakovac, Grabovicu, Čaplinu, Buk Bijelu, Bočac, na divne i plahovite rijeke Ramu, Neretvu, Drinu, Pivu, Taru, Sutjesku, Vrbas i Ugar, na njihove kanjone i strme litice, na divljinu i iskonsku ljepotu netaknute prirode. Prebirusu se uspomene iz prošlih vremena, vremena prašnjavih i uskih puteva, danas kada prolazimo modernim magistralama "Putem Avnoja", autoputem Zenica - Sarajevo, dolinom Bosne od Doboja do Zenice, "Unskom magistralom" Bihać - Bos. Novi, Doboje - Tuzla, Banja Luka - Prnjavor - Derвента, ili kada vidimo da se gradi dio autoputa Banja Luka - Okučani jer smo te puteve prolazili ne štedeći sebe snimajući za projektovanje, iznalazeći najpogodnije varijante i rješenja. Mnogo lijepih uspomena i ponosa veže nas za Žepče, Zavidoviće, Tešanj, Teslić, Goražde, Gračanicu, Banja Luku, Budvu, za naselja i gradove kojima smo dali planove koji služe kao podloga razvoja i planiranja. Radili smo, odricali se mnogo čega ali nije nam teško, djela su ostala za nama. Boli nas samo jedno, a to je anonimnost našeg rada, jer na svim objektima obično stoji: Projektovao -----, radove izvodio, -----, a nigdje da se spomene onaj rad koji je omogućio projektantu i izvodjaču da se njihovo djelo vidi. Želili bi da se i geodetski stručnjak izvuče iz anonimnosti i da se postavi na ono mjesto koje nam s obzirom na uloženi trud i društvenu vrijednost rada i pripada. Zemljotres koji je zadesio Banja Luku krajem 1969. godine bio je i za nas veliki udarac. Moralo se raditi, jer je od naših poslova zavisila izgradnja naselja za smještaj ugroženih porodica koje su ostale bez krova nad glavom iako ni mi nismo imali uslova za rad, jer su i naše prostorije bile teško oštećene. Izdržali smo i to uz krajnje napore, zima je stigla, radilo se po snijegu, pripremili elaborat za izuzimanje zemljišta sa preko 1500 parcela i oko 200 ha u naselju Budžak gdje je smješteno oko 800 baraka. Gradjevinari nisu čekali na naše poslove, zadatak je izvršen u roku od mjesec dana, a nama je bilo najveće priznanje da su ugrožene porodice dobile umjesto šatora, čvrsti krov nad glavom. Nizali su se zadaci jedan za drugim, bilo ih je mnogo, nemoguće je sve i nabrojati, iz svakog zadatka izvlačila su se iskustva, na greškama smo učili, školovali smo se.

Završetak petnaeste godine postojanja dočekali smo sa dvadeset zaposlenih od kojih su deset inženjera sa slijedećim bilansom:

- ukupan prihod u visini od 582,761.000 starih dinara, u fondovima 541,709.000 starih dinara, a vrijednost osnovnih sredstava je 226,320.000 starih dinara i to vrlo modernih instrumenata medji kojima se nalazi i dva Distomata firme Wild.

Prema zacrtanom programu razvoja u ovoj godini, tačnije za pet mjeseci sa radom će početi i "Stereometrograf G", sa čijim puštanjem u rad će biti privremeno zaokružen i proces proizvodnje. Ovo "privremeno zaokružen" je stavljeno zato što na ovome ne stajemo, moramo ići i dalje, jer i tehnika izvodjenja naših radova se stalno poboljšava, a to se mora pratiti.

Najveća smetnja u realizaciji programa razvoja je nepostojanje potrebnog i uslovnog prostora za rad. To je sada najveća kočnica ali i prva briga čije rješavanje stoji pred kolektivom Geodetskog servisa. Ne gubimo nadu i pored brojnih teškoća da ćemo dvadesetu godišnjicu svoga postojanja proslaviti u uslovnim prostorijama.

I briga o ljudima pored svih teškoća nije stavljena u drugi plan, jer čovjek je ipak najveća vrijednost. Stambena pitanja, osnovni uslov čovjekovog življenja su se polagano ali sigurno rješavala snagom kolektiva i uz punu solidarnost svih članova.

Listajući zapisnike sa sastanka kolektiva možemo pročitati i ovakve odluke:

"Radi bržeg rješavanja stambenih pitanja u toku ove godine od svake dnevnice se odričemo po 1.000 starih dinara sa isključivom namjenom da se na kraju godine ovako dobijeni iznos prebaci u FZP za stanove".

Te godine dnevnicu je iznosila 5.000 starih dinara ili:

"U toku ove godine svaki član kolektiva se obavezuje da će dati 100 norma časova upisanih u poseban nalog koje neće naplatiti, nego će se ovaj iznos prebaciti u FZP za rješenje stambenih pitanja".

Vrijednost norma časa je bila oko 9.000 starih dinara.

Ovako radeći, odričući se uz punu solidarnost, napravili smo zaišta mnogo jer od dvadeset zaposlenih, sedamnaest članova kolektiva ima riješeno stambeno pitanje.

Zar nije veliko dostignuće i činjenica da je osam geometara uz vrlo naporan svakodnevni rad završilo Višu geodetsku školu kao vanredni studenti.

Na kraju jedino možemo reći to - na ovome se nećemo zaustaviti nego ćemo i dalje raditi i stvarati bolje uslove za život i rad naših stručnjaka i boriti se za dalju afirmaciju i ugled naše struke i kolektiva Geodetskog servisa Banja Luka.